

מרץ 2018

הבהרה בנוגע להעסקת מבקשי מקלט (המכונים גם "מסתננים")

בעקבות שינוי המדיניות האחרון של משרד הפנים, ובעקבות ההכרזות בנוגע להגברת האכיפה כנגד מעסיקים, הרינו להבהיר כי מדיניות אי האכיפה כלפי מעסיקי מבקשי מקלט עודנה בתוקף, וכי על פי ההתחייבות שמסר משרד הפנים לבג"ץ (בג"ץ 6312/10), לא ייאכף איסור על העסקת מבקשי מקלט האוחזים באשרה בתוקף (ראו פירוט אשרות בהמשך המסמך), ומי שמעסיק מבקש מקלט עם אשרה בתוקף לא ייקנס.

כלומר, לא יאכף איסור העסקה ולא יינתנו קנסות למי שיעסיק מבקש מקלט שמחזיק ברשיון זמני בישראל מסוג 5א2, אשר על גבי האשרה נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רשיון עבודה". מי שמחזיק באשרה מסוג זה יכול לעבוד בכל רחבי הארץ ללא הגבלה.

בנוסף קיימים מי שמחזיקים ברישיונות ישיבה ועבודה בלתי מוגבלים מסוג 1/ב (אשרות עבודה שאינן מוגבלות). מי שמחזיק ברישיון מסוג זה, רשאי לעבוד בכל עבודה ללא הגבלה.

עם זאת, יש לשים לב, כי נכון לעת זו משרד הפנים הודיע שיקיים אכיפה לגבי איסור העסקה של מבקשי מקלט, המחזיקים באחד משלושת המסמכים הבאים בתנאים הבאים:

1. רשיון זמני שעליו נכתב "רשיון זמני זה אינו מהווה רישיון עבודה בישראל" ובנוסף: "לא יתגורר ולא יעבוד בערים אלה: תל אביב, אילת" (עשויות להתווסף ערים נוספות). מי שמחזיק ברשיון שכזה יאכף איסור העסקתו בערים המוזכרות, **אולם הוא רשאי לעבוד בכל מקום אחר בארץ**. רשיון זה ניתן למשחררים ממתקן הכליאה חולות.

2. רשיון זמני עליו נכתב במפורש ובמילים אלה: "אינו רשאי לעבוד". מי שמחזיק ברשיון זה אינו רשאי לעבוד.

3. הוראת שהייה במרכז השהייה חולות. מי שמחזיק בה אינו רשאי לעבוד.

בעמודים הבאים מצורפות דוגמאות לרשיונות השונים על פי פרסומי משרד הפנים.

הנחיות כלליות להעסקת מבקשי/ות מקלט :

חוקי העבודה בישראל חלים על כל מי שעובד בישראל, גם אם הוא שוהה בה ללא היתר. לפיכך, חובה לשלם לכל העובדים/ות שכר מינימום לפחות, ולשמור על כל זכויותיהם על פי חוקי המגן (דמי נסיעה, זכויות סוציאליות וכו'). על פי עמדת גורמי האכיפה במשרד הפנים, חלים בנוסף על מבקשי מקלט בישראל (למעט כאלה שהינם בעלי רישיון א/5) גם סעיפים ג1-11 בחוק עובדים זרים, תשנ"א-1991.

1. חוזה העסקה: מעסיק חייב להעביר לידי העובד העתק חתום של חוזה ההעסקה, הכולל את פרטי ההעסקה, בשפה שהעובד מבין.

2. תלושי שכר: חובה להנפיק תלושי שכר למבקשי מקלט. משום שמבקשי המקלט אינם מחזיקים בתעודות זהות ישראלית, ניתן לכתוב בתוכנת השכר את מספר הדרכון של העובד. אם אין לעובד דרכון, אפשר לכתוב את מספר האשרה או מספר התיק של מבקש המקלט (יש להגדיר בתוכנת השכר "תושב חוץ").

3. ביטוח רפואי: חובה לבטח את העובד בביטוח רפואי. המעסיק רשאי לקזז משכר העובד עד 1/3 מהסכום ששולם ובלבד שלא יעלה על סך 123.61 ₪. מומלץ ביותר לבטח את העובד באותה חברה בה היה מבוטח בעבר, כדי לשמור על רצף זכויותיו. חובה על המעסיק למסור לעובד את כרטיס הפוליסה. במקרה של קשיים ביורוקרטיים, יש להנחות את אנשי חברת הביטוח להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט לצורך רישומו.

4. ביטוח לאומי: חובה לבטח את מבקש המקלט בביטוח לאומי (ביטוח תושב חוץ). בהעדר דרכון יש להשתמש במספר האשרה או במספר תיק מבקש המקלט. יש למסור לעובד העתק של קבלת התשלום לביטוח לאומי, אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז. המעסיק רשאי לנכות סכום של 0.04% משכר העובד.

5. תשלום שכר: בהעדר מסמכים הרבה מבקשי המקלט מתקשים לפתוח חשבונות בנק. משום כך ועל פי חוק הגנת השכר, יש לשלם להם בהתאם ליכולתם לפדות את התשלום, למשל אין לשלם לעובדים ללא חשבון בהמחאות המוגבלות שמשורטטים עליהן שני קווים אלכסוניים ("קרוס").

6. אחריות מזמין השירות: אם ההעסקה מבוצעת דרך קבלני משנה, חלה על מזמין השירות, שהינו המעסיק הישיר, אחריות לדאוג לכך שהעובד יקבל את מלוא זכויותיו ושכרו באמצעות מעקב ופיקוח, או בכל דרך אחרת המבטיחה שמירה על הזכויות.

החלטה

לפי חוק הכניסה לישראל, התשי"ב - 1952

בתוקף סמכותי לפי סעיף 13א(ג), 1-110. לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 [להלן החוק] אני נותן בזה צו לשחרור ממשמורת בתנאים לגבי מי שפרטיו רשומים להלן :

 תמונה	STATE OF ISRAEL מדינת ישראל	רישיון זמני Temporary license
	Category: [REDACTED] CONDITIONAL RELEASE	ס' 5(גא) לחוק מפורחר בתנאים
Surname: [REDACTED] Given Name: [REDACTED] Date of birth: [REDACTED] Pass No: [REDACTED]	[REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED]	מס' תעודה מס' פתח תאריך לידה מס' דרכון
 תחנת נגיד: חשונות	[REDACTED] [REDACTED]	אינו רשאי לעבוד
תחנת הסקר: פרץ אמיר רכז בכר	יינקטו הליכי אכיפה כנגד העסקה לא חוקית Valid until: [REDACTED]	בתוקף עד מקום תסקה תאריך
V<ISR [REDACTED]	[REDACTED]	[REDACTED]

צו זה ניתן לאחר שניתן לגייל להשמיע את טענותיו. לאחר שמיעת הטענות החלטתי כדלקמן: לשחרר את הגייל בתנאים אלה:

- ישתף פעולה באופן מלא עם רשויות המדינה לשם הנפקת מסמך נסיעה להרחקתו מישראל ולשם הרחקתו מישראל ככל שיידרש.

ניתן ב: כיום:

שם: [REDACTED]
 ממנה מוקדו: [REDACTED]
 חתימה: [REDACTED]

תאריך: [REDACTED] אני מאשר בחתימתי כי הוסבר לי היכן צו משמורת זה.
 חתימת הנתן המשמורת: [REDACTED]

הוראת שהייה: אסור לעבוד

רשות האוכלוסין וההגירה

מדינת ישראל
משרד הפנים

הוראת שהייה

לפי חוק למניעת הסתננות (עבודות ושיפוץ), התש"ד-1954

בתוקף סמכותי לפי סעיף 32(א) לחוק למניעת הסתננות (עבודות ושיפוץ), התש"ד-1954, אני נותן בזה הוראת שהייה במרכז שהייה עד לירושך מושראל, עד לוציאתך ממנה או עד למעגד אחר שיקמג.

שם משפחה

שם פרטי

תאריך לידה

מס. דרכון

עלוי לשהות במרכז שהייה החל מיום _____

אינו רשאי לעבוד

יינקטו חליבו אכיפה כנגד העסקה של חוקית

בגוסף, החלטתי על שהייתך במרכז שהייה בתנאים כדלקמן:

עלוד להתייצב במרכז, שלוש פעמים ביום, במעדים שנקבעו לצורך חישוב נוכחות.

מרכז שהייה יהיה סגור בין השעות 22:00 ל-06:00, אינך רשאי לשהות מחוץ לתחומי המרכז בשעות האמורות.

עלוד למלא אחר כללי ההתנהגות וכללי המרכז.

לא תהיה רשאי לעבוד.

מסתגן שחלה לגביו הוראת שהייה **לא יקמג** אשר ה ורישיון לישובה בישראל לפי חוק הכניסה לישראל.

עלוד לשאת עגד בכל עת את הוראת שהייה שניתנה לך ולהציגה, לפי דרישה, לעובד במרכז, שוטר, חייל מוסמך, פקח שמונה לפי סעיף 13 לחוק הכניסה לישראל וכל גורם אחר שמחל המרכז הסמיכו לכך.

חתימת ממונה ביקורת גבולות

תאריך

מקום ההנפקה